

อันตรายจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ

โดย นางสาวณัฏฐา ศรีวรรณ
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

เมื่อพูดถึงตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญคงมีน้อยคนที่ไม่รู้จัก โดยเฉพาะคนที่อาศัยในอาคารที่พัก อย่างหอพัก อพาร์ทเมนต์ หรือคอนโดมิเนียม ซึ่งมักมีการติดตั้งตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติไว้บริเวณใต้ อาคารเพื่อให้บริการแก่ผู้พักอาศัยรวมถึงบุคคลทั่วไป จากข้อมูลการตรวจคุณภาพน้ำบริโภคจากตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญของกรมอนามัย ปี ๒๕๕๖ พบว่า มีน้ำจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพน้ำบริโภคกรมอนามัยปี ๒๕๕๓ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าน้ำจากตู้น้ำดื่มหยอด เหรียญที่เราต้องเสียเงินไปนั้น เมื่อนำมาดื่มจะสะอาดปลอดภัยหรือไม่ และในฐานะผู้บริโภคจะมีวิธีการ อย่างไรในการตรวจสอบคุณภาพของตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่เราใช้บริการอยู่

ซึ่งวิธีเบื้องต้นในการสังเกตว่าตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่เราใช้บริการอยู่นั้นมีมาตรฐานและความ ปลอดภัยเพียงใด สามารถสังเกตได้ดังนี้

๑. สถานที่ที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่อยู่ใกล้บริเวณที่ทิ้งขยะ แหล่งน้ำเสีย
๒. ท่อส่งน้ำเข้าสู่ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญต้องไม่รั่วซึม ไม่อยู่ใกล้หรือผ่านบริเวณที่ทิ้งขยะ บ่อน้ำคร่า บ่อเกรอะ เป็นต้น
๓. หลีกเลี่ยงการเติมน้ำจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญอัตโนมัติที่มีสี กลิ่น หรือรสผิดปกติ
๔. หัวจ่ายน้ำต้องสะอาดไม่สกปรก รวมถึงตัวเครื่องด้านนอกต้องอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานไม่ชำรุด
๕. ด้านหน้าของตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญต้องติดฉลากแสดงคำแนะนำในการใช้งาน มีการระบุวัน เดือนปีที่เปลี่ยนไส้กรองแต่ละชนิด การแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำ และมีการแสดงข้อความเตือน ว่า “ระวังหากไม่ตรวจสอบวันเดือนปีที่เปลี่ยนไส้กรอง” และตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยข้อความคำเตือน ต้องใช้ตัวอักษรหนาสีแดงขนาดไม่ต่ำกว่า ๑ ซม. บนพื้นสีขาว ในลักษณะคงทนถาวรที่สามารถเห็นและ อ่านได้อย่างชัดเจน ซึ่งการติดฉลากดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภค ที่กำหนดให้ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญเป็นหนึ่งในสินค้าที่ควบคุมฉลาก

นอกจากวิธีการสังเกตเบื้องต้นแล้ว “ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ” ยังจัดเป็นกิจการที่อันตรายต่อ สุขภาพ ประเภทที่ ๓(๑๙) การผลิตน้ำกลั่น น้ำบริโภค ที่ต้องถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อควบคุมกิจการ ดังกล่าวในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และควบคุมดูแลให้เจ้าของหรือผู้ให้บริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญแลรักษา ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้กิจการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญเป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่แล้ว จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ให้บริการตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่จะต้องมายื่นขอรับใบอนุญาตจากเจ้า พนักงานท้องถิ่นให้ถูกต้อง หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

และหากประชาชนผู้ให้บริการพบว่า ตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญที่ใช้บริการอยู่นั้นไม่มีคุณภาพมีสภาพ ชำรุด หรือสงสัยว่าน้ำที่ได้จากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญนั้นไม่สะอาดอาจมีการปนเปื้อนของเชื้อโรค สามารถ แจ้งไปยังราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้เข้ามาตรวจสอบและดูแลได้ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรง ของราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายสาธารณสุข เพื่อมิ ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

.....